

Pozdrav a přivítání

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

Sestry a bratři, vítejte na dnešních bohoslužbách, při kterých budeme slavit svatou večeři Páně. Vítejte, domácí z Hořic, hosté a přátelé hořického evangelického sboru, vítejte všichni, kdo chodíte rádi do kostela. Vítejte obzvláště, jste-li příchozí: jste vzácnými a milými hosty.

Rembrandt_Harmensz._van_Rijn

Introit

1 Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon.

2 Kdybych měl dar prorocství, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano, kdybych měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem.

3 A kdybych rozdal všechno, co mám, ano, kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje.

1. Píseň 627 Má duše Boha velebí

Modlitba úvodní

Pane Bože,
přišli jsme s tebou oslavit neděli. Jsi Bůh, útočiště, pevný bod, přítel na telefonu.

Nejsme na tom dobře. Chybějí jistoty. Nic teď neplatí. Virus číhá, nečíhá. Krize hrozí, nehrozí. Bude hůř, nebude?

Dáme se snadno rozviklat, rozdělit, rozhádat, rozejít. Když hrozí rozkol, vlastně už tady je, a my si s tím nevíme rady. Pomůžeš nám s tím, zvedneš telefon?

Pane Ježíši, přišli jsme přijmout pozvání ke tvému stolu, k hodu lásky. Chceme se dotknout chleba jako tvého těla, znamení existence, faktu a pravdy. Dotknout se vína jako tvé krve, znamení života – života doopravdy a napořád.

Prosím, otevři naše oči, ať vidíme, co máme vidět, a protesej naše zalehlé uši, ať zaslechneš tvůj signál. Amen.

Jan Zrzavý

1. čtení čte Gabriela Cardová

- Mt 25,40

A odpovídá Král, dí jim: Amen pravím vám: Cožkoli jste činili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste učinili.

- V. Mojžíšova 6, 5-7

Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný.

5 Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou.

6 A tato slova, která ti dnes přikazují, budeš mít v srdci.

7 Budeš je vštěpovat svým synům a budeš o nich rozmlouvat, když budeš sedět doma nebo půjdeš cestou, když budeš uléhat nebo vstávat.

- III. Mojžíšova, 19, 16-18 Řád každodenního života

Já jsem Hospodin.

17 Nebudeš ve svém srdci chovat nenávisť ke svému bratru, ale budeš trestat svého bližního podle práva, a neponeseš následky jeho hříchu.

18 Nebudeš se mstít synům svého lidu a nezanevřeš na ně, ale budeš milovat svého bližního jako sebe samého. Já jsem Hospodin.

2. Píseň Svítá 331 To já, ó Pane můj

Balthasar_van_Cortbemde

František Tichý

25 Tu vystoupil jeden zákoník a zkoušel ho: „Mistře, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“

26 Ježíš mu odpověděl: „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?“

27 On mu řekl: „Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí“ a „miluj svého bližního jako sám sebe.““

28 Ježíš mu řekl: „Správně jsi odpověděl. To čin a budeš živ.“

29 Zákoník se však chtěl ospravedlnit, a proto Ježíšovi řekl: „A kdo je můj bližní?“

30 Ježíš mu odpověděl: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a padl do rukou lupičů; ti jej obrali, zbili a nechali tam ležet polomrtvého.“

31 Náhodou šel tou cestou jeden kněz, ale když ho uviděl, vyhnul se mu.

32 A stejně se mu vyhnul i levita, když přišel k tomu místu a uviděl ho.

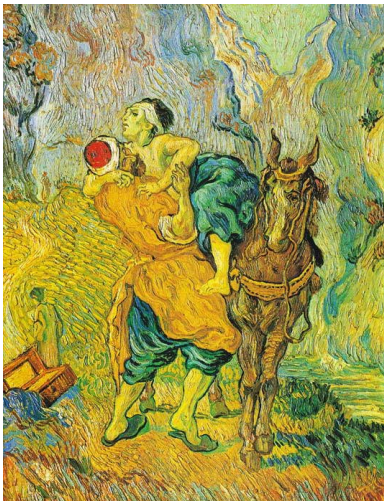
33 Ale když jeden Samařan na své cestě přišel k tomu místu a uviděl ho, byl pohnut soucitem;

34 přistoupil k němu, ošetřil jeho rány olejem a vínem a obvázal mu je, posadil jej na svého mezka, zavezl do hostince a tam se o něj staral.

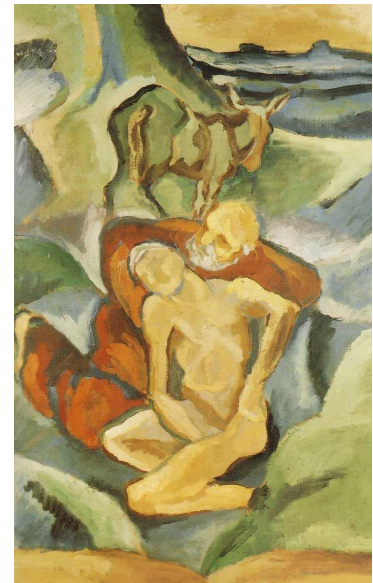
35 Druhého dne dal hostinskému dva denáry a řekl: „Postarej se o něj, a bude-li tě to stát víc, já ti to zaplatím, až se budu vracet.“

36 Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče?“

37 Zákoník odpověděl: „Ten, který mu prokázal milosrdenství.“ Ježíš mu řekl: „Jdi a jednej také tak.“

Vincet van Gogh

Emil Filla

Milí přátelé,

Jeden z prvních výkladů tohoto podobenství od církevních Otců zní následovně: „Člověk, který krácel po cestě, je Adam, Jeruzalém je ráj, Jericho je svět; a Samaritán je samotný Kristus .

Tenhle příběh zná skoro každý, církev, necírkev. Proč je tak známý? Asi proto, že je srozumitelný, trochu dobrodružný a má dobrý konec . Jako by se skutečně odehrál v konkrétní době, na konkrétním místě a Ježíš ho zákoníkovi jenom vypráví. Možná, že tento příběh působí skutečněji než ta část evangelia, která mu předchází. Je to unikátní text: najdeme ho jenom v Lukášově evangeliu, právě uprostřed zprávy o Ježíšově působení v Galilei a putování přes Samařsko na jih k Jeruzalému.

To podobenství se stalo součástí naší kultury: Samaritán , pro tehdejší Židy jasný nepřítel, se stal v dnešní době synonymem nezištné pomoci a figuruje v názvech některých dobročinných organizací (Arbeiter Samariter Bund v Německu).

Milosrdný Samaritán je tématem mnoha výtvarných děl: od Rembrandta až do dnešní doby. Na obraze je bezvládné tělo zbitého , skoro mrtvého nebožáka zvedáno Samařanem do sedla mezka, jakoby vzhůru k životu, záchraně a spasení. Je to paralela k obrazům s motivem Snímání z kříže, kde je bezvládné tělo Ježíšovo bez života snášeno dolů, neboť dokonáno jest. Jan Zrzavý zase pozicí postav ukazuje na scénu Piety , Marie s mrtvým Ježíšem na klíně.

Jsme uprostřed Lukášovy zprávy o Ježíšově práci v terénu. Jeho kázání a zázraky přitahují nejen davy, ale i pozornost církevních a státních orgánů. Vyslání dvanácti a potom sedmdesáti ukazuje, že dobrá zpráva evangelia se dá sdílet, šířit a posílat dál. Jsou tu i záhady a podivnosti, jako je proměnění na hoře a dohady kolem toho, kým Ježíš vlastně je. Zůstává tajemství, obrovské tajemství toho, co má Pán Ježíš teprve před sebou. Pán Ježíš těsně před vyprávěním našeho podobenství tyto všechny události zvláštním způsobem shrnuje:

21 V té hodině zajásal v Duchu svatém a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými, a zjevil jsi je maličkým. Ano, Otče, tak se ti zalíbilo.

Jsme zpátky v našem příběhu. Vystoupí zákoník. Zákoníka bychom asi zařadili spíše mezi moudré a rozumné než mezi maličké. Dozvíme se , jaké věci jsou před ním skryty a zjeveny maličkým ? Zákoníkem se mohl stát jen ten, kdo získal předepsané vzdělání , byl to jistě člověk vážený, do funkce byl uveden vkládáním rukou (obdoba ordinace). Byl to teolog, odborník na výklad Zákona Mojžíšova, jeho zachovávání a aplikaci do života . Byl to i odborník na právo , zákoníci přisedali u soudu. Oslovovali je „rabbi“. Ježíše taky. Zákoníci dbali na dodržování náboženských tradic a zasloužili se o udržení židovské pospolitosti až do dneška. Saul, později Pavel, byl původně horlivým farizejským zákoníkem.

Vážený rabbi, který má pro svůj úřad řádnou autorizaci, si chce tohohle rabbiho Ježíše Joshuu, o kterém se tolik mluví a který zřejmě řádnou autorizaci nemá, celkem oprávněně vyzkoušet a tak mu klade zvláštní , nelehkou a kupodivu nezáludnou otázku po věčném životě. Vlastně tím nezkouší Ježíše ze znalosti Zákona – tam se přece o věčném životě skoro nic nepíše, ale ptá se Ježíše na jeho nové evangelium o příchodu Božího království. On pochopil, že tady jde o život, aby k něčemu byl, aby měl cenu. Ježíš mu odpoví otázkou z oboru, ve kterém se zákoník dokonale vyzná: „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?“, a zákoník ve své odpovědi bez váhání cituje z 5. knihy Mojžíšovy příkaz milování jediného Boha a z 3. knihy Mojžíšovy příkaz milování bližního. To je přece Ježíšovo dvojpříkázání lásky, jak je najdeme u Matouše 22 a Marka 12, kde ale, na rozdíl od Lukáše, v obou případech Ježíš spojuje tyto dva texty z různých biblických knih jako odpověď na otázku zákoníka! Zdá se, že v Lukášově příběhu zákoník zná a chápe Ježíšovo učení a odpovídá mu vlastně

citací jeho slov. Zákoník tedy bez váhání přijímá, že život je naplněný, když se zároveň miluje Bůh a bližní a hned pokládá Ježíšovi logickou a zásadní otázku: Kdo podle tebe je ten bližní, ten, kterého si mám pustit k tělu jako samotného Boha?

Ježíš vypráví podobenství. Ocitáme se na stezce, které se říká krvavá kvůli vysokému výskytu kriminálních živelů přepadávajících, olupujících a vraždících pocestné jak na běžícím pásu. Tou cestou se vydává jen, kdo opravdu musí. Je to cesta z Jeruzaléma do Jericha. Měří 25,6 km. Je to sestup z výšin +800m do propasti -258m! Je to sestup ze svatého města, kde je chrám Hospodinův, do města na hranicích Izraele, které muselo být dobyt jako první překážka na konci 40letého Exodu z Egypta při vstupu do zaslíbené země. Polomrtvý přepadený člověk leží bezvládně a překáží v cestě knězi a po něm levitovi. Oba jdou zřejmě z chrámu, kde konali svou službu, pro kterou byli odděleni, vybráni, zasvěceni. Mají tam za úkol přisluhovat při bohoslužbě, vyučovat lid zákonu, a doptávat se na vůli Hospodina Boha Nejvyššího. Jsou moudří a rozumní. Oba jsou z místa, kde se odehrálo to podstatné pro život, bohoslužba v chrámu, naplnění pocity vyplývajícími z té nejtěsnější blízkosti Bohu. Oba si toho zbědovaného všimnou a vidí, jak na tom je. Mají však nepochybně dobrý důvod nezabývat se někým, kdo pro ně představuje evidentní riziko, potíže, zdržení, nepříjemnost, špinu a nejspíš si tu bryndu stejně přivodil sám. Oba moudří a rozumní jeden po druhém mizí rychle ze scény.

Objeví se obyvatel Samaří, který asi taky spěchá a taky málem zakopne o toho přepadeného. Má ještě mnohem silnější důvod se mu vyhnout: je to nepřítel. Mezi Židy a Samařany bylo letité otevřené nepřátelství. Když se Židé vrátili z exilu, Samařani, kteří byli celou tu dobu doma, jim nabídli pomoc při obnově chrámu a Židi to odmítli. Nastal rozkol, schizma. Proč se tak snadno dělíme, rozcházíme, rozpadáme, definitivně a napořád? Máme to v genech, zvláště my, protestanti? ...Samařané věří ve stejného Boha, svědí sobotu a svátky, čekají na Mesiáše, ale staví vzdorochrám na hoře Garizím, mají odlišnou bibli, jsou jiní. Označení Samařan je v době Ježíšově těžkou urážkou. Tenhle Samařan tedy z pohledu Žida sotva bude moudrý a rozumný..

Samařan se zachová neuvěřitelně: udělá přesně to, co je potřeba k záchraně toho chlapíka. Nabourá mu to totálně jeho program, zašpiní se přitom, bude ho to stát dost peněz, ale on mu nejen poskytne první pomoc, ale odveze ho do bezpečí a zajistí mu následnou péči. A možná, že ten dotýčný mu ani nepoděkuje. Proč to dělá? Zřejmě nepatří mezi ty rozumné a moudré, ale je nejspíš jeden z maličkých.

A pohnul jím soucit: něco mimo něj, možná něco v něm. Není to zázrak? Je to zázrak. Soucit si pohne, kým si pohne. Neřeší, jestli Žid nebo Samaritán, křesťan nebo muslim, evangelík nebo katolík, komunista, ateista, hříšník, neřeší, jestli chodí do kostela, jestli platí salár. Je to zázrak. Jako Duch, který si věje, kam chce. Jako láska, která je všudypřítomná v kódu každé naší buňky a každé částice hmoty Božího stvoření. Jako láska, která je Bůh. Láska vyvolala soucit Samařana a ten se stal bližním jednomu člověku, který to zrovna moc potřeboval. Nechce se nám také říct, že to podstatné se odehrává mimo chrám, na křivolaké cestě, která nás, když se tomu podstatnému vyhneme, vede dál někam dolů, kde bychom neměli být? To podstatné přichází zvenčí a je dostupné všem.

Je v tom příběhu nějaká dobrá zpráva? Že se Ježíš nedal a nadutého zákoníka zahanbil? Ježíš toho moudrého muže přece chválí a dvakrát povzbuzuje: čiň to a jednej také tak! Tolik toho znáš z Písma a Zákona a přece k tomu podstatnému stačí, když se necháš něčím vnějším pohnout mimo hranice, které sis sám vytvořil. Až to přijde, udělej to, máš na to. A dobrá zpráva pro nás, evangelíky 21. století? Možná ta, že na ten úkol, konat dobro, nejsme zdaleka sami, že Pán Bůh si, když je třeba, postrčí, koho chce, i toho, kdo se nám zrovna nezdá.

Jak by to asi probíhalo dnes? Před pár lety jsem jel na závod v běhu do vrchu z Kazína na Cukrák. Protože jsem tehdy neměl auto, jel jsem autobusem MHD. Bylo červnová sobota, horko. Na jedné zastávce ve Slivenci autobus zastavil, ale nikdo nenastupoval ani nevystupoval. Na chodníku ležel pěkně zřízený chlapík , samá krev a nečistota, nehýbal se. Byl skoro tuhej. Určitě nebyl střízlivý a určitě ho zmlátili ve rvačce. Měl jsem dobrý důvod to neřešit , nestihnul bych závod. Za mnou seděl doktor, který jel po noční službě za rodinou na chatu. Taky zůstal sedět. Autobus se rozjel. Možná to mělo pokračování a někdo ,s kým bych se sám nikdy ne bavil , třeba člen místní buňky KSČ, u něj zastavil, naložil ho do auta a odvezl do nemocnice ve Zbraslavi.

Podobenství o milosrdném Samaritánovi je všeobecně známé, protože je aktuální pro každého. Je aktuální i pro nás , tady a teď v hořickém kostele? Jsme-li tu proto, abychom na sebe hodinu a půl dštili tu pravou křesťanskou lásku, pak se může stát, že až vyjdeme ven a sestoupíme do světa, třeba na parkovišti před Billou někdo v nouzi bude od nás něco potřebovat a nám postačí jenom zlomek soucitu , zlomek námahy, zlomek peněz, abychom udělali přesně to, co máme. Budeme na to mít? Dostali jsme to? Přijali jsme to?

Má náš příběh nějakou pointu? Ze všech postav se toho nejméně dovídáme o tom přepadeném člověku. Zdá se mi, že on je rozhodně z nich nejvíc maličký. Jeden z z bratří těchto mých nejmenších. Jako Kristus.

Pane, nejsem hoden, abys vešel pod mou střechu, ale řekni jenom slovo a má duše bude uzdravena. Amen.

3. Píseň Ach Bože zvedni telefon. Premiéra , Rošťa Tvrdík, Jana Eisenhammerová

Jacopo Bassano

Cyprián Majerník

Večeře Páně

Přímělná modlitba, Otče náš

Pane Ježíši,

tenhle svět pořád funguje, tak snad máme za co být vděční:

dík za vodu v potocích a řekách, díky za déšť a vláhu, a za všechno, co díky vodě roste.

Pane Ježíši, příteli,

dal jsi svůj život napospas komukoli, dals jej nejen za ty svoje, za národ, za vlast, dals ho komukoli, tedy i mně. Když to přijmu, tak začnu myslet na lidi okolo sebe a , budu-li chtít pro ně to nejlepší, svěřím je všechny tobě. Svěřujeme ti tedy :

- svoji rodinu
- svoje blízké, které máme právě na mysli a které ti tiše jmenujeme...

Prosíme společně: Pane , smiluj se.

Svěřujeme ti každého, kdo se bojí a chybí miu jistota

- každého , kdo trpí rozkoem , v bolesti nebo bezmocném hněvu.

Prosíme společně: Pane , smiluj se.

- Prosíme za sbor evangelíků a všechna další křesťanská společenství v Hořicích
- Prosíme za sbor evangelíků v Praze- Střešovicích
- Prosíme za všechny, kdo zrovna teď tlumočí a hledají tvé slovo.

Beránku Boží, vyslyš nás, když k tobě voláme společně:

Otče náš, jenž jsi na nubesích....

Ohlášky – Oldřich Nekvinda

Jaroslav Šerých

4. Píseň S 360 V nebi je trůn

Pieter Lastman

Poslání čte Gabriela Cardová

Jestliže mlčíš, mlč z lásky; jestliže mluvíš, mluv z lásky; jestliže zapomínáš, zapomínej z lásky; jestliže odpouštíš, odpouštěj z lásky.“ - Aurelius Augustinus.

Požehnání

Františkánské požehnání

Bůh vás požehnej hněvem nad nespravedlností, útlakem a vykořisťováním lidí, abyste mohli pracovat pro spravedlnost, svobodu a pokoj.

Bůh vás požehnej slzami prolitými pro ty, kdo trpí bolestí, odmítáním, hladověním a válkou, abyste mohli natáhnout ruce k jejich útěše a jejich bolest změnit v radost.

Bůh vás požehnej dostatkem bláznovství, abyste měli odvahu být ve světě jiní a dělat věci, o kterých ostatní říkají, že udělat nejdou.

A požehnání Boha Otce, Syna i Ducha svatého zůstávej na vás a ve vši vaší lásce a modlitbách pro tento den i navěky. Amen

5. Píseň 182 Pán Bůh je síla má

Jan Preisler

Ach Bože zvedni telefon

Když mám smůly víc než je zdrávo
A můj den dobře nekončí
Když stesk zapíjím třetí kávou
A můj kluk se se mnou rozloučí
Já rady lidí slýchávám
Jen tu Tvou stále postrádám

Tak prosím
Ach Bože zvedni telefon
Na srdci mám tolik přání
Ach Bože zvedni telefon
Denně volám tón vyzvání

Vím že máš spoustu práce
A že hovor často odmítáš
Vím že mám Ti co splácet
A že jednou všechno spočítáš
Stejně dál volat zkouším
Stejně denně nebe vytáčím
Číslo znáš dnes se loučím
Zítra snad tvůj hlas uslyším
Prosím zvedni to vím že jsi tam
A že ti hned všechno vyliším

Ach Bože zvedni telefon
Na srdci mám tolik přání
Ach Bože zvedni telefon
Denně volám tón vyzvání
Ach Bože zvedni telefon
Na srdci mám tolik přání

Ach Bože zvedni telefon
Denně volám tón vyzvání
hůůů